

Jokilatvan opiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma 2024

Nimi	Jokilatvan opiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma 2024
Tiivistelmä	Jokilatvan opiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma 2024 on opiston yleisen opetussuunnitelman rinnalla pedagogisen ohjauksen, suunnittelun, perehdyttämisen, johtamisen ja arvioinnin työväline. Opetussuunnitelman tarkoitus on auttaa henkilöstöä, opiskelijoita, päättäjiä ja sidosryhmiä saamaan kokonaiskuva Jokilatvan opiston taiteen perusopetuksen sisällöistä, tavoitteista ja rakenteesta.
Kunta	Pyhäjärvi Reisjärvi Nivala Haapajärvi
Koulu	Jokilatvan opisto
Hyväksymispäivämäärä	18.11.2024
Julkaistu	20.11.2024

SISÄLTÖ

1. Opetussuunnitelma.	1
1.1. Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman perusteet.	1
2. Taiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet.	3
2.1. Taiteen perusopetuksen tehtävä.	3
2.2. Arvoperusta.	3
2.3. Oppimiskäsitys.	3
2.4. Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet.	4
3. Opetuksen toteuttaminen.	5
3.1. Oppimisympäristöt.	5
3.2. Toimintakulttuuri.	5
3.3. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa.	5
3.4. Toiminnan arviointi ja jatkuva kehittäminen.	6
3.5. Oppilaaksi ottamisen periaatteet.	6
4. Opintojen laajuus ja rakenne.	7
4.1. Opintojen laajuus.	7
4.2. Opintojen rakenne.	7
5. Oppimäärän yksilöllistäminen.	10
5.1. Oppimäärän yksilöllistäminen.	10
6. Oppimisen arviointi.	11
6.1. Arvioinnin tehtävä.	11
6.2. Arviointi opintojen aikana.	11
6.3. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen.	11
6.4. Todistukset ja niihin merkittävät tiedot.	11
7. Kuvataide.	13
7.1. Varhaisiän kuvataidekasvatus.	13
7.2. Kuvataiteen yhteiset opinnot, 300 ot / 11,1 op.	13
7.2.1. Alkupolku: taidemaistiais, 60 ot / 2,2 op.	15
7.2.2. Alkupolku: villejä värejä, 60 ot / 2,2 op.	15
7.2.3. Elämäni kuvat, 90 ot / 3,3 op.	16
7.2.4. Taiteen tarinaa, 90+2 ot / 3,4 op.	17
7.3. Kuvataiteen teemaopinnot, 200 ot / 7,4 op.	17
7.3.1. Minä taiteilijana, 90+10 ot / 3,7 op.	19
7.3.2. Oma paletti, 90+10 ot / 3,7 op.	20
7.4. Työtavat kuvataiteen opetuksessa.	21
7.5. Oppimisen arviointi kuvataiteen opetuksessa.	21

8. Käsityö.	22
8.1. Käsityön yhteiset opinnot, 300 ot / 11,1 op.	22
8.1.1. Alkupolku: Lelulaatikko, 60 ot / 2,2 op.	23
8.1.2. Alkupolku: Mukavia muotoja, 60 ot / 2,2 op.	24
8.1.3. Käsien kerrottuja tarinoita, 90 ot / 3,3 op.	24
8.1.4. Ekotekoja ilolla, 90+2 ot / 3,4 op.	25
8.2. Käsityön teemaopinnot, 200 ot / 7,4 op.	25
8.2.1. Minä tekijänä ja taiteilijana, 90+10 ot / 3,7 op.	26
8.2.2. Matkalaukku, 90+10 ot / 3,7 op.	26
8.3. Työtavat käsityön opetuksessa.	27
8.4. Oppimisen arviointi käsityön opetuksessa.	27
9. LIITE.	28

1. Opetussuunnitelma

Taiteen perusopetus tarjoaa mahdollisuuksia opiskella taidetta päämäärätietoisesti, pitkäjänteisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista sekä kehitetään taiteenalan omia osaamista ja valmiuksia hakeutua taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Jokilatvan opisto on yksi Meri-Pohjolan opistopiirin kansalaisopisto, jossa järjestetään tavoitteellista tasolta toiselle etenevää taiteen perusopetusta lapsille, nuorille ja varhaisiän opetusta alle kouluikäisille. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoista ilmaisua, tulkintaa ja arvottamisen taitoa, identiteetin rakentumista sekä luovaa ajattelua, osallisuuden ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä. Opetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä Meri-Pohjolan opistopiirin kansalaisopistojen henkilöstön, eri taiteenaloilla opiskelevien lasten ja nuorten sekä heidän huoltajien ja kansalaisopistojen yhteistyökumppaneiden kanssa. Taiteen perusopintojen rakenne ja laajuudet sekä osittain sisällöt on muokattu vastaamaan Jokilatvan opiston käytäntöjä, tarpeita ja ominaispiirteitä.

Taiteen perusopetuksen toteutus perustuu lakiin (633/1998) ja asetukseen (813/1998) taiteen perusopetuksesta, Opetushallituksen määräykseen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista, tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä, arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista sekä koulutuksen järjestäjän laatimaan ja hyväksymään opetussuunnitelmaan. Opetussuunnitelmassa otetaan huomioon opiskelijoiden tavoitteet, taiteenalan traditio ja paikallinen kulttuuriperintö, taiteenalan kansalliset ja kansainväliset muutokset, työelämän ja ammatillisuuden vaatimukset. Paikallisessa opetussuunnitelmassa korostuu oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön omaleimaisuus. Koulutuksen järjestäjä seuraa ja arvioi opetussuunnitelman toteutumista sitä edelleen kehittäen.

Opintojen kuvaaminen osaamisperusteisesti ja Koski -tietovarannon käyttö on mahdollista niiden muutosten myötä, joita on tehty lakiin valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017) sekä lakiin taiteen perusopetuksesta. Lakimuutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2023. Tässä opetussuunnitelmassa kuvataan koulutukset osaamisperusteisesti, mikä tarkoittaa koulutuksen sisällön, osaamistavoitteiden ja arviointikriteereiden kuvaamista niin, että opiskelijan osaaminen tulee näkyviin ja se on entistä helpompaa tunnistaa ja tunnistaa. Opintojen laajuudet kuvataan opintopisteinä. Osaamisperusteisesti kuvattua opetussuunnitelmaa noudatetaan kaikkien opiskelijoiden kohdalla riippumatta siitä, onko suostumus tietojen tallentamiseen Koski-tietovarantoon annettu. Suoritusta ei viedä Koski -tietovarantoon, jos opiskelija ei ole antanut kirjallista suostumusta tähän.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) ja Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa.

1.1. Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman perusteet

Taiteen perusopetuksen ohjausjärjestelmän osia ovat

- *laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta*
- *Opetushallituksen määräys taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista*
- *koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma.*

Taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 5 §:n mukaan Opetushallitus päättää taiteenaloittain taiteen perusopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (opetussuunnitelman perusteet). Opetushallitus päättää myös oppilaan arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista (laki taiteen perusopetuksesta, 8 §).

Taiteen perusopetus on kokonaisuus, jossa eri toimintojen tavoitteet ja sisällöt liittyvät yhteen ja muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Tämän vuoksi taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältävät tavoitteita, keskeisiä sisältöjä ja oppilaan arviointia koskevien määräysten lisäksi niiden ymmärtämistä avaavaa tekstiä.

2. Taiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet

2.1. Taiteen perusopetuksen tehtävä

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteen alalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

2.2. Arvoperusta

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteen alalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

2.3. Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva

ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

2.4. Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Taiteenalan yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Yleisen oppimäärän tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta.

Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalan ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

3. Opetuksen toteuttaminen

3.1. Oppimisympäristöt

Jokilatvan opistossa oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Alueen erityispiirteet hyödynnetään oppimisympäristöinä, jolloin paikallisuuden monipuolinen hyödyntäminen lisää taiteen perusopetuksen paikallisten toteutusten laatua. Oppimisympäristömme ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteenalan ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen ja taiteiden välisen osaamisen kehittäminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja. Taiteen perusopetuksessa järjestetään esityksiä, näyttelyitä ja erilaisia tapahtumia, jotka ovat myös oppimistapahtumia ja -ympäristöjä.

3.2. Toimintakulttuuri

Jokilatvan opistossa toteutettavan taiteen perusopetuksen tavoitteena on luoda oppimista ja kestäväää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria aidon kohtaamisen ja kunnioittavan vuorovaikutuksen sekä osallisuuden ja yhdessä tekemisen kautta. Kannustavassa toimintakulttuurissa opitaan turvallisesti myös epäonnistumisen kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa huomioidaan kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuurimme ohjaa taiteenalaan liittyvien yksilön perusoikeuksien kuten sananvapaus, yksityisyyden suoja ja tekijänoikeuksien tuntemiseen. Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä, oppilaitoksen tavoitteellista johtamista, opetuksen suunnittelua, organisointia, toteuttamista ja arviointia avoimen ja rakentavan vuorovaikutuksen kautta yhdessä oppilaitosyhteisön, opiskelijoiden, ja yhteistyökumppanien kanssa.

3.3. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä, että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä. Huoltajille tiedotetaan oppilaan edistymisestä ja arvioinnista opintojen aikana. Haluamme edistää verkostoitumista taiteenalaan kohtaisesti ja taiteiden välillä. Tiivis yhteistyö opistojen kesken kehittää pedagogiikkaa ja osaamisen laaja-alaista hyödyntämistä alueellisesti. Jokilatvan opisto toimii Meri-Pohjolan opistopiirissä, missä oppilaitosten yhteistyö Kansalaisopistojen liiton, Taiteen perusopetusliiton ja ympäröivän kulttuuri- ja työelämän sekä muiden oppilaitosten kanssa on tärkeä osa toimintaa. Opintoihin voidaan sisällyttää opintokäyntejä näyttelyihin, museoihin, työpajoihin tms. taiteiden monimuotoisuutta avartaviin kohteisiin. Opintoihin sisältyy myös yhteistyöhankkeita taide- ja kulttuurilaitosten tai erilaisten yhteisöjen kanssa. Vertaistuki edistää taiteen perusopetuksen sisältöjen ja toteutuksen kehittymistä. Taiteen perusopetuksessa toimivien opettajien osaamista hyödynnetään laaja-alaisesti eri opetussisältöjen kehittämistyössä.

3.4. Toiminnan arviointi ja jatkuva kehittäminen

Jokilatvan opisto ja Meri-pohjolan opistopiirin oppilaitokset arvioivat antamaansa taiteen perusopetusta ja osallistuvat ulkopuoliseen arviointiin lain (Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998, 7§ muutettu lailla 1301/2013) mukaisesti. Oppilaitoksissa toimitaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Oppilaitokset seuraavat yhteiskunnallisia muutoksia ja vastaavat uusiin tarpeisiin, joita voivat olla esimerkiksi erilaiset kehittämishankkeet, opetuspilotit ja yhteistyöverkostoissa toimiminen. Taiteen perusopetuksen tunnettuutta ja arvostusta lisätään yhdessä toimien.

Jokilatvan opistossa toiminnan kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Tiivis yhteistyö taiteen perusopetuksen oppilaitosten kesken kehittää pedagogiikkaa ja osaamisen laaja-alaista hyödyntämistä alueellisesti. Olennaista on hyvä johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Oppimisympäristön, opetussisältöjen ja opetusmenetelmien kehittäminen tähtää vaikuttavuuden ja hyvinvoinnin lisääntymiseen. Kannustamme ja tuemme henkilöstön täydennyskoulutusta ja osallistumista opistopiirin hankkeiden koulutuksiin. Toiminnan kehittämisessä hyödynnämme henkilökunnan, opiskelijoiden sekä yhteistyötahojen palautetta, joka voi olla suullista tai kirjallista.

3.5. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Uusien opiskelijoiden tulee hakea oppilaspaikkaa ilmoittautumalla haluamaansa ainealueen opintoihin. Opiskelupaikan saa ilmoittautumisjärjestyksessä, kuitenkin niin, että jo aiemmin taiteen perusopetuksen opintoja opiskelleet ovat etusijalla. Opintoihin voi ilmoittautua kesken lukuvuotta niihin ryhmiin, joissa on tilaa. Oppilas aloittaa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnot mennessään peruskoulun ensimmäiselle luokalle. Varhaisiän opinnot voi aloittaa 5-6-vuotiaana.

4. Opintojen laajuus ja rakenne

4.1. Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Opintojen kokonaiskesto on noin 6 vuotta. Opintojen laajuuden kuvaamiseen käytetään opintopisteitä. Opiskelijan keskimäärin 27 tunnin työpanos vastaa yhtä opintopistettä. Yhden opintopisteen suorittamisen vaatima työmäärä voi käytännössä vaihdella kurssien ja opiskelijoiden valmiuksien mukaan. Vaadittavan itsenäisen työn määrä ilmoitetaan siten, että kurssille ilmoittautuva opiskelija tietää, mitä häneltä odotetaan. Oppilaitokset määrittelevät tarjoamansa koulutuksen oppilaan itsenäisen työn osuuden. Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti käytetään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallisen laajuuden kuvaamiseen 18,5 opintopistettä, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 11,1 opintopistettä ja teemaopintojen 7,4 opintopistettä.

Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Taiteen perusopetusta järjestettäessä pyritään joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon. Yleisen oppimäärän opinnot eri taiteenaloilla muodostuvat taiteenalan yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän kasvatuksesta. Yhteisten opintojen ja teemaopintojen keskeiset sisällöt, osaamistavoitteet, arviointikriteerit ja opintojen laajuus opintopisteinä on kirjattu jokaisen opetettavan aineen kohdalle. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus on kirjattu ainekohtaisesti. Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opintosuoritukset tallennetaan Koski-tietovarantoon opintokokonaisuus kerrallaan, kun ne on hyväksytysti suoritettu. Toinen mahdollisuus on viedä tietovarantoon yhteiset opinnot ja teemaopinnot omina kokonaisuuksinaan hyväksytyn suorituksen jälkeen. Kaikille saman opintokokonaisuuden opiskelijoille tarjotaan sama mahdollisuus opintojen kirjaamiseen Oma opintopolku palveluun. ePerusteisiin viedään opetussuunnitelma, jossa on kuvattu osaamisperusteisesti eri taiteenalojen opinnot. Koski-tietovarantoon vietävä tietosisältö on yleispiirteiltään seuraava: 1. koulutuksen nimi ja laajuus opintopisteinä 2. koulutuksen alkamisen ja päättymisen ajankohdat; 3. osaamisen arviointi.

Jokilatvan opiston taiteen perusopetuksen opintokokonaisuudet noudattavat lukuvuosi- ja ikäryhmäjakoja ja jokaiselle opintokokonaisuudelle on määritelty tavoitteet, keskeiset sisällöt sekä arviointikriteerit. Jokilatvan opistossa annetaan taiteen perusopetusta kuvataiteessa ja käsityöissä. Ennen taiteen perusopetuksen opintoja on varhaisiän opintoja alle kouluikäisille, jotka kestävät yhden lukuvuoden ja ovat laajuudeltaan 40 opintuntia.

4.2. Opintojen rakenne

Yleisen oppimäärän opinnot eri taiteenaloilla muodostuvat taiteenalan yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän kasvatuksesta. Yhteisten opintojen ja teemaopintojen valtakunnalliset tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä varhaisiän kasvatuksen yleiset tavoitteet määritellään näissä opetussuunnitelman perusteissa taiteenaloittain. Taiteen perusopetusta voidaan järjestää myös aikuisille.

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Koulutuksen järjestäjä voi tarjota keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden

pohjalta. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa.

TAITEEN PERUSOPETUS, YLEINEN OPPIMÄÄRÄ 500 ot / 18,5 op		
YHTEISET OPINNOT 300 ot / 11,1 op		
	KUVATAIDE	KÄSITYÖ
1. lukuvuosi 60 ot / 2,2 op	ALKUPOLKU: TAIDEMAISTIAISET, 7-9-vuotiaat	ALKUPOLKU: LELULAATIKKO, 7-9-vuotiaat
2. lukuvuosi 60 ot / 2,2 op	ALKUPOLKU: VILLEJÄ VÄREJÄ, 8-10-vuotiaat	ALKUPOLKU: MUKAVIA MUOTOJA, 8-10-vuotiaat
3. lukuvuosi 90 ot / 3,3 op	ELÄMÄNI KUVAT, 9-11-vuotiaat	KÄSIN KERROTTUJA TARINOITA, 9-11-vuotiaat
4. lukuvuosi 90+2 ot / 3,4 op	TAITEEN TARINAA, 10-12-vuotiaat	EKOTEKOJA ILOLLA, 10-12-vuotiaat

TEEMA OPINNOT 200 ot / 7,4 op		
	KUVATAIDE	KÄSITYÖ
5. lukuvuosi 90+10 ot / 3,7 op	MINÄ TAITEILIJANA, 11-13-vuotiaat	MINÄ TEKIJÄNÄ JA TAITEILIJANA, 11-13-vuotiaat
6. lukuvuosi 90+10 ot / 3,7 op	OMA PALETTI, 12-14-vuotiaat	MATKALAUKKU, 12-14-vuotiaat

YHTEISET OPINNOT 300 OT (11,1 OP)

Alkupolku 1 opinnot kestävät yhden lukuvuoden ja ovat laajuudeltaan 60 ot. Alkupolku-opinnoissa on mahdollisuus vuorotella kuvataiteen ja käsityön opintoja, tavoitteena on tutustua molempiin taiteenaloihin. Opinnoissa etsitään yhteisiä rajapintoja kuvataiteissa ja käsityöissä, keskiössä oma taideilmaisuus ja luomisen ilo. Opinnot sisältävät leikillisyyttä, kokeiluja, eri tekniikoita ja taiteidenvälisyyttä. Ryhmät muodostuvat 7-8-vuotiaista oppilaista.

Alkupolku 2 opinnot kestävät yhden lukuvuoden ja ovat laajuudeltaan 60 ot. Alkupolku-opinnoissa on mahdollisuus vuorotella kuvataiteen ja käsityön opintoja, tavoitteena on perusosaamisen hankkiminen molemmilta taiteenaloilta. Opinnoissa etsitään yhteisiä rajapintoja kuvataiteissa ja käsityöissä, keskiössä oma taideilmaisuus ja luomisen ilo. Opinnot sisältävät muotoilua, rakentelua, värikokeiluja ja luonnoskirjan. Ryhmät muodostuvat 8-9-vuotiaista oppilaista.

Alkupolku-opintojen jälkeen valitaan joko kuvataide- tai käsityöopinnot, mikäli omalla paikkakunnalla on mahdollisuus valita eri taiteenaloja. Alkupolku-opintojen jälkeen oppilaalle on muodostunut omakohtaiseen kokemukseen muodostunut käsitys kahdesta eri taiteenalasta. Sen jälkeen oppilaan on helpompi valita itseä kiinnostava taiteenala joko kuvataiteesta tai käsityöstä.

Elämäni kuvat ja **Käsin kerrottuja tarinoita**-opintokokonaisuudet kestävät yhden lukuvuoden ja ovat laajuudeltaan 90 ot. Tavoitteena on vahvistaa ja monipuolistaa perustaitoja. Ryhmät muodostuvat 9–10 –vuotiaista oppilaista.

Taiteen tarinaa ja **Ekotekoja ilolla**-opintokokonaisuudet kestävät yhden lukuvuoden ja ovat laajuudeltaan 90 ot. Lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluu 2 ot itsenäistä työskentelyä. Tavoitteena on syventää ja monipuolistaa perustaitoja sekä rohkaista persoonalliseen kädenjälkeen taiteessaan. Ryhmät muodostuvat 10-12-vuotiaista oppilaista.

TEEMAOPINNOT 200 OT (7,4 OP)

Minä taiteilijana ja **Minä tekijänä ja taiteilijana**-opintokokonaisuudet kestävät yhden lukuvuoden ja ovat laajuudeltaan 90 ot. Lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluu 10 ot itsenäistä työskentelyä tai Jokilatvan opiston soveltuvalla lyhytkurssille osallistuminen. Tavoitteena on aiemmin opitun vahvistaminen, ja luovan ajattelun sekä oman identiteetin kasvun tukeminen taiteentekijänä. Ryhmissä on 11-13-vuotiaita oppilaita.

Oma paletti ja **Matkalaukku**-opintokokonaisuudet kestävät yhden lukuvuoden ja ovat laajuudeltaan 90 ot. Lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluu 10 ot itsenäistä työskentelyä tai Jokilatvan opiston soveltuvalla lyhytkurssille osallistuminen. Tavoitteena on aiemmin opitun syventäminen ja näkökantojen laajentaminen oman taiteenalan kentällä. Ryhmissä on 12-14-vuotiaita oppilaita.

5. Oppimäärän yksilöllistäminen

5.1. Oppimäärän yksilöllistäminen

Opintoja voidaan tarvittaessa yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Yksilöllistämisen tarkoituksena on tarjota kaikille yhdenvertainen mahdollisuus taiteen perusopetukseen osallistumiseen. Oppimäärän yksilöllistäminen voi tarkoittaa opetussuunnitelman tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyjen muokkaamista oppilasta parhaiten tukevaksi. Yksilöllistämisestä annetaan tietoa oppilaan huoltajalle ja keskustellaan opettajan kanssa ennen opintojen aloitusta. Oppimäärä voidaan yksilöllistää laatimalla henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOPS) yhteistyössä opettajan, oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa, jos oppilas ei pysty opiskelemaan yleisen oppimäärän opetussuunnitelman mukaisesti esimerkiksi sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi. Tarkoituksena on tukea oppilasta kehittämään taitojaan ja osaamistaan omista lähtökohdistaan käsin.

6. Oppimisen arviointi

6.1. Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Oppilaan työskentelyä ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin aikana, opinnoissa edistyttyä ja oppimäärän päätteeksi annettavana kokoavana arviointina. Itsearviointi on oman toiminnan ja kokemusten jäsentynyttä arviointia. Vertaispalaute on yksi oppimista tukevan arvioinnin muoto.

6.2. Arviointi opintojen aikana

Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää. Jatkuvalle palautteella ohjataan oppilasta vuorovaikutteisesti ja oppilaan osallisuutta edistäen omien tavoitteiden suuntaamiseen opiskeluun ja oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaita kannustetaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta. Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelman opintokokonaisuuksien tavoitteisiin ja taiteenalan yleisen oppimäärän arvioinnin kohteisiin. Arviointi ei kohdistu oppilaan arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Oppilasta perehdytetään taiteenalan arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista. Tässä opetussuunnitelmassa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän arviointikriteerit on kerrottu yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien kohdalla. Arviointikriteerit osoittavat, miten osaamistavoitteet opintojaksossa/-kokonaisuudessa toteutuvat.

6.3. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Muualla suoritettuja opintoja tai työkokemusta tai muulla tavoin hankittua osaamista voidaan soveltuvien osien hyväksyä osaksi opintokokonaisuutta esim. portfolion ja todistusten perusteella. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin opiskelijan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksi luettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Muualla suoritettavat opinnot kirjataan todistukseen merkinnällä 'korvaava suoritus'.

6.4. Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskelu-aika vuosina
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus

- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyäessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

Jokilatvan opistossa annetaan mahdollisuus suorittaa yleisen oppimäärän taiteen perusopetuksen opintoja niin, että oppilas saa suostumuksen antamisen jälkeen suorituksensa Koski-tietovarantoon, valtakunnalliseen tutkinto- ja opintorekisteriin. Opintojen valmistuttua hän voi jakaa suoritustaan Oma opintopolku -palvelussa kolmannelle osapuolelle. Arviointi toteutetaan hyväksytty/hylätty arvosanoilla. Mikäli arvioinnin tuloksena on hylätä opiskelijan suoritus, ei suoritustietoa tallenneta valtakunnalliseen tietovarantoon (Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä 9 d §, Laki vapaasta sivistystyöstä 6 b §).

7. Kuvataide

7.1. Varhaisiän kuvataidekasvatus

Taiteen perusopetuksen yleisiä opintoja edeltävää varhaisiän kuvataidekasvatusta annetaan alle kouluikäisille lapsille (5-6-vuotiaille) yhden lukuvuoden ajan, 40 oppituntia. Varhaisiän opinnot valmistavat osallistumaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opintoihin.

Varhaisiän opintojen osaamistavoitteet

- innostaa kuvataiteen tekemiseen tutkivasti, kokeilevasti ja leikinomaisesti
- kannustaa itseilmaisuun ja pitkäjänteisyyteen käyttäen monitaiteellisia työskentelytapoja
- innostaa käyttämään kaikkia aisteja oppimisessa ja havainnoinnissa
- ohjata ryhmässä toimimiseen ja muiden huomioon ottamiseen
- hyödyntää omaa elinympäristöä ja siinä ilmeneviä visuaalisen kulttuurin ilmiöitä
- kannustaa iloitsemaan omasta ja toisten työstä

Sisällöt

- motorisia taitoja ja pitkäjänteisyyttä harjoitellaan tutustumalla vaihteleviin työtapoihin sekä erilaisiin materiaaleihin ja välineisiin ja niistä huolehtimiseen
- harjoitellaan ryhmässä toimimista, toisten huomioimista ja työhön keskittymistä
- opetellaan pohtimaan, tulkitsemaan ja sanallistamaan omia tuntemuksia, kokemuksia ja havaintoja
- työskentelyn innoittajana toimii erilaiset aistikokemukset, havainnot ja mielikuvitus

7.2. Kuvataiteen yhteiset opinnot, 300 ot / 11,1 op

Kuvataiteen yhteisten opintojen yhteiset tavoitteet ovat taiteenalan perustaitojen hankkiminen, rohkaista ja tukea oppilaan kuvallista ilmaisua, omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista.

TAIDESUHDE

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen kuvailmaisun kautta
- kannustaa oppilasta oman ilmaisun kehittämiseen kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla
- innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin, taiteiden välisiin työskentelytapoihin sekä hänelle merkitykselliseen taiteeseen

VISUAALINEN LUKUTAITO

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- kannustaa oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia, median ilmiöitä ja ympäristön visuaalisuutta
- ohjata oppilasta tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmasta

- kannustaa oppilasta käyttämään erilaisia kuvatulkinnan keinoja, jatkamaan tulkintojaan ja keskustelemaan niistä
- innostaa oppilasta pohtimaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja
- rohkaista oppilasta tarkastelemaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa ilmeneviä arvoja
- ohjata oppilasta kriittisen ajattelun kehittämiseen
- kannustaa oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja ottamaan kantaa taiteen keinoin

KESKEISET SISÄLLÖT

Tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

KUVAN KIELI JA TAITEEN ILMAISUKEINOT

- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista
- harjoitellaan visuaalista havaitsemista, ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia
- hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa

OMAT KUVAT

- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä
- pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin

TAITEEN MAAILMAT

- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja
- tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä
- hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan
- tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön

VISUAALINEN YMPÄRISTÖ

- tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja
- harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista

7.2.1. Alkupolku: taidemaistiaiset, 60 ot / 2,2 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
· tutustua monipuolisesti kuvallisen ilmaisun keinoihin · käyttää monitaiteisia työskentelytapoja (usean taiteenlajin yhdistäminen) · harjoitella eri tekniikoiden, materiaalien ja välineiden käyttöä · innostaa havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti · innostaa käyttämään mielikuvitusta omassa ilmaisussa · harjoitella sanallistamaan omaa työskentelyä	· käyttää useita kuvallisen ilmaisun keinoja · hyödyntää eri aisteja tehdessään havaintoja · käyttää ja kokeilee erilaisia materiaaleja ja tekniikoita

Sisältö

- luokkaan ja turvalliseen tekemiseen tutustuminen kaverit huomioiden
- erilaisiin materiaaleihin ja työvälineisiin tutustuminen
- välinehuollon harjoittelua
- oman ideoinnin ja ilmaisun korostaminen
- kuvataiteen erilaisiin tekniikkoihin ja peruskäsitteisiin tutustuminen
- käytetään eri taiteenlajeja rikastuttamaan työskentelyä

7.2.2. Alkupolku: villejä värejä, 60 ot / 2,2 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
· laajentaa kuvallisen ilmaisun keinoja ja taiteidenvälisyyttä · monipuolistaa ja vahvistaa eri tekniikoiden, materiaalien ja välineiden käyttöä · innostaa tutkimaan ympäristön visuaalisuutta · tutustua erilaisiin kuviin ja median ilmiöihin · rohkaista oman työn suunnitteluun ja tavoitteiden asettamiseen · harjoitella keskustelemista omasta ja muiden töistä	· käyttää useita kuvallisen ilmaisun keinoja · ilmaisee havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisen viestinnän keinoin · hyödyntää oman elämismaailman kuvastoa töissään

Sisältö

- oman elämänpiirin, havaintojen ja kokemusten kuvittaminen
- tutustutaan oppilaan oman elämänpiirin kuvastoon
- tutustutaan erilaisiin kuvakulttuureihin

- keskustellaan omista ja muiden kuvista

7.2.3. Elämäni kuvat, 90 ot / 3,3 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
· kannustaa oman ilmaisun kehittämiseen ja sen arviontiin kuvallisen työskentelyn avulla · kannustaa pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja · rohkaista oppilasta tarkastelemaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa ilmeneviä arvoja · kannustaa ilmaisemaan omia mielenkiinnon kohteitaan, ajatuksiaan ja kokemuksiaan · herätellä huomaamaan kuvitellun ja todellisen maailman välisiä eroja · harjoitella oman työn arviointia sekä rakentavan palautteen antamista toisten töistä	· käyttää useita kuvailmaisun keinoja · ilmaisee mielipiteitään itselle merkityksellisistä asioista kuvallisesti · hyödyntää ympäröivän kulttuurin kuvastoa töissään · tulkitsee näkemäänsä (omista lähtökohdistaan)

Sisältö

- oman elämänpiirin ja elämysmaailman kuvittaminen
- tutustutaan eri kuvakulttuureihin
- omien ajatusten ja näkemysten kuvittaminen
- kuvataiteen keinoin vaikuttaminen, kantaa ottaminen ja osallisuus, omien arvojen pohtiminen
- pohditaan vastuullista materiaalien ja välineiden käyttöä

7.2.4. Taiteen tarinaa, 90+2 ot / 3,4 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
· kannustaa tutkimaan erilaisia kuvia, median ilmiöitä ja visuaalisia ympäristöjä · kannustaa käyttämään erilaisia kuvantulkinnan keinoja · innostaa tutustumaan eri kulttuurien visuaaliseen taiteeseen · innostaa pohtimaan kuvataidetta historiallisesta ja kulttuurisesta näkökulmasta · hyödyntää eri taiteenaloja ja kokeilevaa otetta kuvailmaisussaan · kannustaa ilmaisemaan näkemyksiään ja ottamaan kantaa taiteen keinoin · rohkaista arvioimaan omaa työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta toisten töistä	· tulkitsee näkemäänsä (omista lähtökohdistaan) · harjoittelee kuvan tulkintaa · tunnistaa eri kulttuurien ja aikakausien kuvakulttuureja · käyttää tavoitteellisesti erilaisia kuvailmaisun sekä taiteidenvälisiä keinoja · ilmaisee omia näkemyksiään kuvallisen viestinnän keinoin · hyödyntää ympäröivän kulttuurin kuvastoa töissään

Sisältö

- erilaisten teosten tutkiminen
- eri taiteenlajeihin tutustuminen
- kuvataiteen historiaa tutustuminen keskustellen ja katsellen kuvia
- median ilmiöihin ja mediaympäristöihin tutustuminen
- omien ja muiden kuvien analysointi
- paikalliseen taiteeseen tutustuminen
- eri kulttuurien visuaaliseen taiteeseen tutustuminen

7.3. Kuvataiteen teemaopinnot, 200 ot / 7,4 op

Kuvataiteen teemaopintojen tavoitteet ovat oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen, kuvallisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen sekä tietojen sekä vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen.

TAIDESUHDE

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta taidekäsitteiden kehittämiseen tavoitteellisen kuvailmaisun, hänelle merkityksellisen taiteen ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kannustaa oppilasta identiteettinsä pohdintaan erilaisia kuvia tekemällä ja niitä tulkitsemalla
- tukea oppilasta osaamisensa kehittämisessä tavoitteidensa ja näkemystensä mukaisessa itsenäisessä tai yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä
- rohkaista oppilasta käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvailmaisun taitojaan

VISUAALINEN LUKUTAIDON

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- vahvistaa oppilaan kykyä käyttää kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilasta hänen ilmaistessaan näkemyksiään taiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista
- ohjata oppilasta ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot itsenäisesti ja ryhmässä toimiessaan
- kannustaa oppilasta kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- ohjata oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään taiteen keinoin

KESKEISET SISÄLLÖT

Tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

KUVAN KIELI JA TAITEEN ILMAISUKEINOT

- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista
- harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia
- hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa

OMAT KUVAT

- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä
- pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin

TAITEEN MAAILMAT

- tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja
- tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä
- hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan
- tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön

VISUAALINEN YMPÄRISTÖ

- tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja

- harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista

7.3.1. Minä taiteilijana, 90+10 ot / 3,7 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
• kehittää omien tavoitteiden ja näkemysten mukaista itsenäistä kuvailmaisua • rohkaista käyttämään erilaisia materiaaleja ja tekniikoita, taiteidenvälisyys • työskennellä prosessinomaisesti luonnostelusta teoksen valmistamiseen ja viimeistelyyn, dokumentointiin • kannustaa pohtimaan omaa identiteettiä tekemällä erilaisia kuvia • ohjata laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan • kehittää taidekäsitystä oman kuvailmaisun, itselle merkityksellisen taiteen ja reflektoinnin kautta • kehittää taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella tulkintojaan • huomioida esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot • kannustaa oppilasta osallistumaan näyttelyihin ja tuomaan esille omaa tekemistään	• käyttää tavoitteellisesti erilaisia kuvailmaisun keinoja • perustelee kuvailmaisun valintojaan • ilmaisee ajatuksiaan ja arvojaan kuvallisen viestinnän keinoin • analysoi visuaalisen kulttuurin merkitystä valitsemallaan tavalla

Sisältö

- syvennetään ja kehitetään omaa itsenäistä työskentelyä omien kiinnostuksen kohteiden pohjalta
- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkityksen rakentumista
- harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia
- tutustutaan nykyaiteen toimintatapoihin
- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista, elämänpiiristä ja omista kuvista nousevia henkilökohtaisia merkityksiä
- dokumentoidaan teoksia ja työskentelyä
- syvennetään itsearviointia

7.3.2. Oma paletti, 90+10 ot / 3,7 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
- kannustaa oppilasta itsenäiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn - tukea oppilasta yhteistoiminnallisessa taiteellisessa työskentelyssä - kehittää kykyä sijoittaa oma taiteellinen työskentely laajempaan kontekstiin ja taidemaailmaan* - kehittää visuaalisen kulttuurin analysointikykyä - rohkaista muodostamaan omia tulkintoja ja näkökantoja - vahvistaa oppilaan kykyä pohtia eettisiä, ekologisia ja esteettisiä arvoja omassa työskentelyssä - kannustaa asettamaan omia tavoitteita - vahvistaa kykyä dokumentoida ja arvioida omaa työskentelyään - syventää kykyä käsitellä omaperäisesti omia teemoja - rohkaista tuomaan esille omia töitään ja julkaisemaan omaa taidetta - kannustaa antamaan rakentavaa palautetta muiden töistä ja ajatuksista	- hahmottaa taiteidenvälisiä yhteyksiä - on työskennellyt eri taideaineiden parissa yhteistyössä muiden kanssa - ilmaisee ajatuksiaan ja arvojaan kuvallisen viestinnän keinoin - perustelee kuvailmaisun valintojaan - käyttää tavoitteellisesti erilaisia kuvailmaisun keinoja - analysoi visuaalisen kulttuurin merkitystä valitsemallaan tavalla - osaa selittää taiteellisen prosessin

Sisältö

- syvennetään ja kehitetään omaa itsenäistä työskentelyä omien kiinnostuksenkohteiden pohjalta
- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkityksen rakentumista
- harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia
- tutustutaan nykyaikaisen taiteen toimintatapoihin
- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista, elämänpiiristä ja omista kuvista nousevia henkilökohtaisia merkityksiä
- dokumentoidaan teoksia ja työskentelyä
- syvennetään itsearviointia
- hyödynnetään taiteidenvälisyyttä ja yhteisöllisyyttä
- tutustutaan paikalliseen taidetoimintaan ja osallistutaan siihen mahdollisuuksien mukaan
- tutustutaan taiteen instituutioihin, kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja taiteen ammattilaisen työhön

7.4. Työtavat kuvataiteen opetuksessa

Opetuksessa valitaan työtapoja, jotka kannustavat opetuksessa vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja oman oppimisen reflektointiin. Työtapojen valinnoissa huomioidaan oppilaiden omat tavoitteet, yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Oppilasta kannustetaan ottamaan aktiivinen rooli työtapojen valinnassa. Opetuksessa käytetään mahdollisuuksien mukaan monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, teknologioita ja mediavälineitä. Työtapojen monipuolisuutta edistetään hyödyntämällä paikallisia kulttuuripalveluja, verkostoja, toimijoita ja globaaleja mahdollisuuksia. Tavoitteena on, että valitut työtavat ja oppimisympäristöt tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisun keinojen käyttö sekä pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen. Oppilaita kannustetaan kokeilemiseen, improvisointiin ja sattuman hyödyntämiseen.

7.5. Oppimisen arviointi kuvataiteen opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan kuvataiteen opintojen edistymistä. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin. Itsearviointissa oppilasta ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arvioinnilla ja muulla palautteella kannustetaan oppilasta uuden oppimiseen sekä ohjataan häntä arvostamaan toisten näkemyksiä. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Oppilasta perehdytetään kuvataiteen arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin.

Kuvataiteen yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet ovat Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen. Oppilalle annettavaan oppimisen arviointiin sisältyy palautetta kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista. Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilasta kuvataiteen perustaitojen hankkimisessa. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella vahvistetaan oppilaan kuvallista ilmaisua, taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista. Oppilasta kannustetaan oman oppimisen sanallistamiseen. Teemaopintojen arvioinnilla tuetaan oppilasta yhteisissä opinnoissa hankkimiensa taitojen laajentamisessa. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella kehitetään oppilaan kuvataiteellista ajattelua, kuvailmaisua, tietoja ja vaikuttamismahdollisuuksia.

8. Käsityö

8.1. Käsityön yhteiset opinnot, 300 ot / 11,1 op

TAVOITTEET

Käsityön yhteisten opintojen tarkoituksena on hankkia käsityön perustaidot. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta kehittämään käsityön tekemisessä, suunnittelussa ja toteuttamisessa tarvittavia taitoja. Opinnoissa tutustutaan käsityöhön, teknologiaan ja muotoiluun sekä tarkastellaan käsityötä yhteiskunnallisena, kulttuurisena ja monitieteisenä ilmiönä.

KESKEISET SISÄLLÖT

Käsityön yhteisten opintojen keskeiset sisällöt ovat Esine- ja tekstiiliympäristöt, Pukeutuminen, Palveluympäristöt sekä Rakennetut ja luonnonympäristöt. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Kaikkia keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden, ekologisuuden näkökulmasta. Opinnoissa tarkastellaan laaja-alaisesti kaikkien keskeisten sisältöjen osa-alueita.

ESINE- JA TEKSTIILIYMPÄRISTÖT

Esine- ja tekstiiliympäristöjä tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista.

- historia: -paikallishistoria, Suomen historia, menneisyys ja niiden vaikutus tähän päivään - paikalliskulttuuri - muut kulttuurit
- käytettävyys
- taide, tiede, teknologia, käsityö, design: -mikä on esineen funktio -mikä on esineen viesti
- eettisyys
- ekologisuus
- esteettisyys
- ongelmien ratkaisu

PUKEUTUMINEN

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaateusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista.

- pukeutumisen historiaan perehtymistä
- selvitetään, miksi eri puolilla maailmaa ja eri kulttuureissa pukeudutaan eri tavoin
- pohditaan, mitä vaatteet viestivät meistä muille; haluanko sulautua massaani vai erottua siitä?
- pohditaan ja kokeillaan, miten ja millä tavoin taide, tiede ja käsityö voivat yhdistyä toisiinsa
- perehdytään vaateen valmistuksen vaiheisiin: ideointi, suunnittelu, suunnitteluongelma, valmistus, ilmaisullisuus -kokonainen käsityöprosessi
- mietitään, kenelle ja miksi vaatteita valmistetaan? Massalle vai yksilölle?
- tutustutaan muotiin, designiin, trendeihin ja erilaisiin pukeutumisen kulttuureihin

PALVELUYMPÄRISTÖT

Palvelu ympäristöjä tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista. Palvelu ympäristö käsittää yhdessä tekemistä, osallisuutta, yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja sosiaalisten- ja vuorovaikutustaitojen oppimista.

- elämyksellisyys (miten, kenelle, miksi?) -sen tuottaminen toisille
- yhdessä tekeminen, yhteisöllisyys
- vuorovaikutus ja sosiaaliset taidot
- palvelun tuottaminen miten, kenelle, miksi?) -sen tuottaminen toisille
- projekti -kertaluonteinen -osa jotain kokonaisuutta
- verkostot ja niiden merkitys -luodaan verkostoja -vertaisryhmät muualla, taideoppilaitokset, yhteisöt ym.
- tuotos voi olla verkkoon jaettava
- tuotos voi olla esimerkiksi vanhainkotiin vietävissä

RAKENNETUT JA LUONNONYMPÄRISTÖT

Rakennettuja ja luonnonympäristöjä tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

- millaisia kokemuksia, materiaaleja ja monipuolisia mahdollisuuksia ympäristöt tarjoavat tekemiseen, tutkimiseen ja toteuttamiseen
- miten hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa
- yhteistyö eri toimijoiden kanssa; museot, kirjastot, päiväkodit jne.
- havainnoidaan kuinka pedagogisesti monitahoisia ja tarpeen mukaan muuntuvia ympäristöt ovat
- millainen on kehittävä, oppimista ja vuorovaikutusta edistävä -terveellinen, turvallinen -kunnioittava ja rohkaiseva -aktiivisuuteen ja itsenäiseen oppimiseen kannustava sekä yhteisöllinen ympäristö
- huomioidaan opiskelijoiden ja ryhmän toiveet ja tarpeet -tuotokset esillä
- aktiivisuuteen ja itsenäiseen oppimiseen kannustava sekä yhteisöllinen ympäristö

8.1.1. Alkupolku: Lelulaatikko, 60 ot / 2,2 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
• hankkia käsityön perustiedot ja –taidot • harjoitella käyttämään työvälineitä turvallisesti ja huolehtimaan niistä • kehittää motorisia taitoja eri tekniikoita ja materiaaleja kokeillen • käyttää monitaiteisia työskentelytapoja	• käyttää useita käsityön tekemisen tapoja • hyödyntää leikillisyyttä ja ideointia työskentelyssään

Sisältö

- yhteisissä tiloissa työskennellään itsenäisesti, mutta toiset huomioon ottaen
- erilaisiin materiaaleihin ja työvälineisiin tutustuminen
- välinehuollon harjoittelua

- leikin ja oivalluksen korostaminen tekemisessä
- käsityön erilaisiin tekniikkoihin ja peruskäsitteisiin tutustuminen

8.1.2. Alkupolku: Mukavia muotoja, 60 ot / 2,2 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
• laajentaa itseilmaisua käsityön keinoin • harjoitella värien käytön ja muotokielen merkitystä suunnitteluprosessissa ja valmiissa työssä • monipuolistaa ja vahvistaa eri tekniikoiden, materiaalien ja välineiden käyttöä • harjoitella oman työn arviointia sekä antamaan rakentavaa palautetta toisten töistä • käyttää monitaiteisia työskentelytapoja (taiteidenvälisyys)	• käyttää useita käsityöilmaisun keinoja • ilmaisee havaintojaan ja ajatuksiaan eri värien ja muotojen avulla • hyödyntää oman elämismaailman kuvastoa töissään

Sisältö

- luovan ongelmanratkaisun keinot suunnitteluprosessissa
- harjoitellaan kierrätysmateriaalien käyttöä
- pohditaan käsityön eettistä vastuuta
- keskustellaan omista ja muiden töistä

8.1.3. Käsien kerrottuja tarinoita, 90 ot / 3,3 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
• tehdä käsillä tekemisen kautta näkyväksi oppilaan suhdetta ympäristöön, historiaan ja paikallistuntemukseen • kannustaa ilmaisemaan omia mielenkiinnon kohteitaan • vahvistaa hyvinvointia tarinallisuuden kautta • herätellä omakohtaista käsityökipinää • harjoitella oman työn arviointia sekä rakentavan palautteen antamista toisten töistä	• käyttää useita käsillä tekemisen tapoja • ilmaisee omakohtaisia kokemuksia, tarinoita käsityön kautta • hyödyntää ympäristöä, historiaa tai paikallisuutta työskentelyssään, ideoinnissaan • osallistuu omien näkökantojen tuomiseen omista ja muiden töistä

Sisältö

- satujen, tarinoiden ja muistojen kertaaminen
- aihevalinnat oppilaslähtöisiä ja omakohtaisia kokemuksia painottavia
- tekniikat, taidot laajentuvat...

8.1.4. Ekotekoja ilolla, 90+2 ot / 3,4 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
• laajentaa näkökulmaa kestävään elämäntapaan, eettisyyteen ja vastuullisuuteen käsitöissä • tarkastella kestävää kuluttajuutta • harjoitella työskentelyn prosessinomaisuutta • käyttää luovaa ongelmanratkaisua työskentelyssä • hyödynnetään taiteiden ja tieteidenvälisyyttä • tutustuu eri materiaalien tarkoituksenmukaiseen käyttöön	• huomioi kestävä elämäntavan periaatteita työskentelyssään • pohtii omia kulutustottumuksiaan • harjoittelee työskentelyä suunnittelun kautta toteutukseen • ratkoo yhdessä opettajan kanssa prosessissa eteen tulevia ongelmia • hyödyntää tietoa ja pohtii tarkoituksenmukaisuutta eri materiaaleiden käytössä

Sisältö

- oman työskentelytavan löytäminen luovan ongelmanratkaisun kautta
- pohtia kriittistä kuluttamista ja omia valintoja
- yhteistyö pakallisten toimijoiden kanssa
- näyttelyihin tutustuminen ja osallistuminen

8.2. Käsityön teemaopinnot, 200 ot / 7,4 op

TAVOITTEET

Käsityön teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet, resurssit, ajankohtaiset ilmiöt sekä paikallisuus. Käsityön yleisen oppimäärän teemaopintoihin sisältyy oppilaan kokoama esitys osaamisestaan, jossa on sanallista ja/tai kuvallista aineistoa sekä itsearviointia.

KESKEISET SISÄLLÖT

Käsityön teemaopintojen keskeiset sisällöt ovat Pukeutuminen, Esine- ja tekstiiliympäristöt, Palveluympäristöt sekä Rakennetut ja luonnonympäristöt. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Kaikkia keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden, ekologisuuden näkökulmasta. Opinnoissa tarkastellaan laaja-alaisesti kaikkien keskeisten sisältöjen osa-alueita.

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista. Esine- ja tekstiiliympäristöjä tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista. Palveluympäristöjä tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista. Rakennettuja ja luonnonympäristöjä tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

Käsityön teemaopintojen tavoitteet ovat oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen ja oman ilmaisun syventäminen suunnittelu- ja käsityöprosessissa, sekä käsityön ja oman työskentelyn merkityksen hahmottaminen laajempaan ilmiöön.

8.2.1. Minä tekijänä ja taiteilijana, 90+10 ot / 3,7 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
• kehittää ja vahvistaa omakohtaista ilmaisua • rohkaista persoonallisiin ja omia arvoja vastaaviin työtapoihin • syventää luovaa ongelmanratkaisua työskentelyprosessissa • syventää materiaalituntemusta • syventää teknistä osaamista ja käden motoriiikkaa	• ilmaisee ajatuksiaan ja arvojaan käsityön keinoin • hyödyntää omakohtaista ilmaisua ja työtapoja käsillä tekemisessä/teoksissa • pohtii käsityökulttuurin merkitystä itselleen • perustelee omia valintojaan käsityöprosessissa

Sisältö

- syvennetään ja kehitetään itsenäistä työskentelyä omien oivallusten pohjalta
- vahvistetaan oman polun löytämistä käsityötaiteessa ja omien työtapojen kirjoa
- kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia
- tutkitaan oppilaiden kokemuksista, toimintatavoista, elämänpiiristä ja omasta työskentelystä nousevia henkilökohtaisia merkityksiä
- luovan ongelmanratkaisun prosessi, yhteisöllisyys ja vuorovaikutteisuus
- dokumentoidaan teoksia ja työskentelyä
- syvennetään itsearviointia

8.2.2. Matkalaukku, 90+10 ot / 3,7 op

Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
• kannustaa itsenäiseen työskentelyyn ja tiedonhankintaa • vahvistetaan eri työvälineiden ja materiaalien tarkoituksenmukaista käyttöä • rohkaista omista kiinnostuksenkohteista kumpuavaan suunnittelu- ja käsityöprosessiin • työskennellä prosessinomaisesti teoksen suunnittelusta valmistamiseen ja viimeistelyyn • vahvistaa omaa ilmaisua • kannustaa oman työskentelyprosessin dokumentointiin	• ilmaisee näkemyksiään ja kiinnostuksenkohteitaan käsityön keinoin • käyttää työvälineitä ja -menetelmiä tarkoituksenmukaisesti • suunnittelee, valmistaa ja arvioi oman käsityöprosessin tai portfolion • dokumentoi omaa työskentelyprosessiaan

Sisältö

- portfolion tekeminen tai yhtenäisen suuremman taideteoksen valmistaminen
- tuotoksien, teoksien, tekotapojen tallentaminen / dokumentointi
- tallennetaan aikaisempien vuosien käsillä tehtyjä tuotoksia

- kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia

8.3. Työtavat käsityön opetuksessa

Käsityölle on ominaista havainnoille, pohdiskelulle, käsitteellistämiseksi, vuorovaikutukselle, arvottamiselle, tulkinnalle ja aktiivisuudelle perustuva toiminta. Se ilmenee niin opiskelijan käsityöprosessissa kuin laajemmin yhteisön jäsenenä toimiessa.

Työtapojen monipuolisilla valinnoilla tuetaan yksilöllistä tietojen ja taitojen oppimista, ilmaisua ja testaamista sekä yhteistoiminnallista käsityötä. Opetus järjestetään oppimisympäristöissä, jotka tukevat tarkoituksenmukaisesti erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja teknologioiden tutkimista sekä niiden kekseliästä soveltamista ja oppilaiden erityisosaamisalueiden kehittymistä.

Käsityössä erilaisiin ilmiöihin tutustutaan elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä tutkimalla ja arvottamalla. Työskentelylle asetetut tavoitteet ohjaavat mielikuvitusta, ihmettelyä ja ideoiden kehittelyä. Työskentelyssä korostuu käsillä tekemisen ja oivaltamisen ilo. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat kestävän kehityksen ja kiertotalouden periaatteet.

8.4. Oppimisen arviointi käsityön opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan kehittymistä käsityön tekijänä. Oppilaalle annettava palaute on kannustavaa ja ohjaavaa. Arviointia tapahtuu koko prosessin ajan monipuolisin menetelmin (arviointikeskustelu, itse- ja vertaisarviointi, näyttelyt ja esiintymiset).

Oppimisen arviointi on vuorovaikutusta oppilaan, ryhmän ja opettajan välillä. Arvioinnissa käytetään sähköistä tai muuta oppimispäiväkirjaa opistokohtaisesti. Oppimispäiväkirjassa oppilas analysoi ja reflektoi omaa tekemistään. Oppilas saa työskentelyn aikana jatkuvaa sanallista palautetta. Käsityön yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet ovat Taidot ja muotoilu, Yhteiskunta ja kulttuuri sekä Taiteiden ja tieteidenvälisyys. Oppilaalle annettavaan oppimisen arviointiin sisältyy palautetta kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista

9. LIITE

TAITEEN PERUSOPETUS, YLEINEN OPPIMÄÄRÄ 500 ot / 18,5 op

Kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opintokokonaisuudet